

Sygn. akt V P 29/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2018 roku

Sąd Rejonowy / Okręgowy w Rybniku V Wydział

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Sonia Lasota-Zawisza

Sędziowie

Ławnicy:

Protokolant: Tomasz Kałuża-Herok

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2018 roku w Rybniku

sprawy z powództwa S. C.

przeciwko J. A.

o wynagrodzenie

1. zasądza od pozwanego J. A. na rzecz powoda S. C. kwotę 4.485,00 zł (cztery tysiące czterysta osiemdziesiąt pięć złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 stycznia 2016 roku;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 900,00 zł (dziewięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
3. nakazuje pobranie od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Rybniku) kwoty 225,00 zł (dwieście dwadzieścia pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych.

Sygn. akt V P 29/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 stycznia 2016 r. powód S. C. wniósł o zasądzenie od pozwanego J. A. kwoty 4.485,00 zł tytułem wypłaty zaległego wynagrodzenia z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu wraz z kosztami procesu. Wysokość dochodzonego roszczenia stanowiła iloczyn ilości przepracowanych godzin, za które powód nie otrzymał wynagrodzenia i stawki godzinowej (299 godzin x 15 zł/godzinę).

W uzasadnieniu podał, że w dniu 2 lipca 2015 r. strony zawarły ustną umowę o pracę. W tym samym dniu powód rozpoczął pracę, która miała być wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy, za wynagrodzeniem 15,00 zł za godzinę. Zgodnie z ustaleniami stron wynagrodzenie miało być płatne do 15-tego każdego miesiąca, powód wykonywał pracę na stanowisku ślusarza. Powód za wykonaną pracę otrzymał jedynie częściowe wynagrodzenie:

- w lipcu 2015 r. za wszystkie przepracowane godziny,

- w sierpniu 2015 r. przepracował 129 godzin, nie otrzymał wynagrodzenia za 33 godziny pracy,
- we wrześniu przepracował 145 godzin, nie otrzymał wynagrodzenia za 78 godzin pracy,
- w październiku przepracował 148 godzin, nie otrzymał wynagrodzenia za cały przepracowany miesiąc,
- w listopadzie przepracował 40 godzin, nie otrzymał wynagrodzenia za cały przepracowany miesiąc.

W odpowiedzi na pozew (k.50) pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu podał, że w okresie od 4 maja 2016 r. do 30 listopada 2016 r. strony łączyła umowa, którą należy zakwalifikować jako umowę o dzieło. Podał, że wynagrodzenie powoda zależało od ilości przerobionego żelaza - 0,8 zł za 1 kg. Powód miał przerobić 15 000 kg. Pozwany wskazał, że powód wykonywał pracę w sposób niestaranny oraz pił alkohol w godzinach pracy. Podał, że wypłacił powodowi zaliczkę w wysokości 6.000 zł przed rozpoczęciem pracy. Podniósł zarzut braku właściwości wydziału pracy i ubezpieczeń społecznych i wniósł o przekazanie sprawy do rozpoznania przez wydział cywilny.

Na rozprawie w dniu 26 lipca 2016 r.(k. 53) i w kolejnych pismach procesowych powód podtrzymał swoje stanowisko. Wskazał, że dochodzona kwota jest kwotą netto. Zaprzeczył, że wynagrodzenie powoda zależne było od ilości przerobionego żelaza, albowiem wtedy bezzasadne byłoby prowadzenie harmonogramu godzin pracy. Zaprzeczył, że spożywał alkohol w godzinach pracy. Powód wskazał, że pozwany wbrew obowiązkowi nie odprowadzał obowiązkowych składek ubezpieczeniowych oraz podatku. Powód przyznał, że podpisał przedłożoną przez pozwanego umowę, jednakże w momencie podpisywania był to dokument in blanco i jego uzupełnienie nie zostało z nim ustalone.

Sąd ustalił:

W dniu 2 lipca 2015 r. strony zawarły ustną umowę o pracę na podstawie, której powód miał wykonywać pracę jako ślusarz. Miejsce wykonywania pracy wskazywał pozwany, w lipcu była to miejscowość P., w sierpniu P., a w okresie od września do listopada B.. Wobec podjęcia pracy u pozwanego powód zgłosił ten fakt w Powiatowym Urzędzie Pracy, gdzie utracił status osoby bezrobotnej

Dowód: przesłuchanie powoda k.193-195, oświadczenie powoda złożone w PUP o podjęciu pracy z dnia 2 lipca 2015 r., k. 6 decyzja PUP z dnia 2 lipca 2015 r. k. 7, dokumentacja fotograficzna k. 8-22

Powód zajmował się odczytywaniem projektów od pozwanego i przygotowywaniem pracy spawaczom. Powód pełnił rolę brygadzysty. Polecenia powodowi wydawali pozwany oraz R. K.. Powód pełnił rolę pośrednika między pozostałymi pracownikami, a pozwanym - dzwonił do pozwanego aby dowiedzieć się w jakim terminie zostanie wypłacone wynagrodzenie. Wynagrodzenie za przepracowane godziny wypłacał pozwany lub świadek R. K. bezpośrednio do ręki pracowników.

Powód wykonywał swoją pracę w sposób prawidłowy i zgodny z zasadami sztuki technicznej.

Wynagrodzenie powodowi miało być płatne w zależności od ilości przepracowanych godzin, a nie ilości przetopionego żelaza. Wynagrodzenie powoda wynosiło 15 zł za godzinę netto.

Dowód: przesłuchanie powoda k. 193-195, zeznania świadka A. W. k.74-76, zeznania świadka E. T. k.98-99, zeznania świadka J. R. k.99-100, zeznania świadka M. N. k. 171-173

Pozwany i powód podpisali dokument, który był zatytułowany umowa o dzieło. Jako datę zawarcia umowy widnieje data 4 maja 2015 r. Mimo, że formalnie osobą prowadzącą działalność był pozwany, to osobą faktycznie podejmującą decyzje był R. K..

Dowód: umowa o dzieło k. 51 , zeznania świadka E. T. k. 98-99, zeznanie świadka J. R. k. 99-100

Powód prowadził harmonogram godzin pracy pracowników w okresie od sierpnia do października 2015. Był on prowadzony na zlecenie pozwanego i R. K.. Powód:

- w sierpniu 2015 r. przepracował 130 godzin, nie otrzymał wynagrodzenia za 33 godziny pracy,
- we wrześniu przepracował 145 godzin, nie otrzymał wynagrodzenia za 78 godzin pracy,
- w październiku przepracował 148 godzin, nie otrzymał wynagrodzenia za cały przepracowany miesiąc,
- w listopadzie przepracował 40 godzin, nie otrzymał wynagrodzenia za cały przepracowany miesiąc.

Dowód: harmonogramy pracy k. 23-29, przesłuchanie powoda k.193-195, z zeznania świadka A. W. k.74-76, zeznania świadka E. T. k.98-99, zeznania świadka J. R. k.99-100, zeznania świadka M. N. k. 171-173

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie zgromadzonych i powołanych wyżej dowodów z dokumentów, z zeznań świadków oraz z przesłuchania stron, które wraz z dowodami z dokumentów wzajemnie się uzupełniają tworząc wyrazisty obraz całości.

Świadkowie A. W. (2), E. T. (2), J. C. oraz M. N. (2) zgodnie zeznawali, że byli pracownikami pozwanego, względnie za przełożonego uznawali R. K., żaden ze świadków nie uznawał, że jego przełożonym jest powód. Świadkowie zeznali, że powód wykonywał pracę, a polecenia wydawał mu pozwany lub R. K.. Ponadto potwierdzili, że wysokość wynagrodzenia była zależna od ilości przepracowanych godzin, a nie ilości przetopionego żelaza. Świadek M. N. (2) wskazał jedynie, że w przypadku większej ilości przerobionego żelaza przysługiwała premia. Świadkowie zeznawali, że powód wykonywał pracę w sposób prawidłowy, a ponadto, że w trakcie pracy nie spożywał alkoholu, podnieśli, że dojeżdżał do pracy autem. W ocenie Sądu dowód z zeznań tych świadków zasługuje na walor wiarygodności, gdyż osoby te już nie pracują u pozwanego i nie są związane z żadną ze stron, w szczególności z powodem nie łączą ich żadne relacje prywatne. Zeznania świadków były nadto spójne, rzeczowe i korelowały ze sobą wzajemnie, jak również z pozostałymi dowodami zebranymi w sprawie jak np. harmonogramem godzin pracy. Jednocześnie Sąd uznał za wiarygodne zeznania powoda, gdyż były logiczne, szczegółowe i spójne z pozostałymi dowodami. W szczególności należałoby uznać za sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego zgłoszenie do PUP przez powoda podjęcia pracy gdyby faktycznie nie doszło do zawarcia umowy o pracę z pozwanym, gdyż zgłoszenie skutkowało utratą przez pozwanego statusu osoby bezrobotnej oraz ubezpieczenia zdrowotnego.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka R. K. oraz pozwanego, które stały w sprzeczności z pozostałym zaoferowanym przez strony materiałem dowodowym. Twierdzenia świadka i pozwanego były gołosłowne. Odnosząc się do twierdzeń świadka R. K. oraz pozwanego co do tego, że osoby pracujące miały się rozliczać z powodem, a nie pozwanym należy zauważyć, że stoją one w sprzeczności z zeznaniami pozostałych świadków, albowiem wszyscy zgodnie zeznawali, że za faktycznego szefa uznawali świadka K. i wszelkie rozliczenia były dokonywane z nim. Odnosnie zestawienia godzin ora braku wiedzy o prowadzonych harmonogramach, zeznania te nie zasługują na walor wiarygodności, albowiem jak wynika z zeznań pozostałych świadków oraz powoda harmonogramy pracy były prowadzone przez powoda na zlecenie pozwanego i świadka K., a co więcej znajdowały się one na oknie i każdy miał do nich swobodny dostęp. Niewiarygodne są również zeznania, że strony nie umówiły się na stawkę godzinową, a wynagrodzenie powoda miało wynosić powyżej 10.000 zł za wykonane zlecenie, gdyż stoją w sprzeczności z pozostałym materiałem dowodowym i nie znajdują w nim potwierdzenia. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, iż świadek K. de facto zarządzał prowadzoną przez pozwanego działalnością gospodarczą, na co wskazali świadkowie i powód, a także przyznał sam pozwany i świadek K.. Co więcej na ocenę wiarygodności jego zeznań ma również wpływ fakt, iż pozostawał w prywatnej relacji z pozwanym.

Odnosząc się natomiast do przesłuchania pozwanego to należy podnieść, że Sąd nie dał wiary zeznaniom strony co do tego, że proponował powodowi zawarcie umowy o pracę, ale ten odmówił ze względu na to, iż pobierał zasiłek dla bezrobotnych. Stoją bowiem one w sprzeczności z przedłożonymi dokumentami (oświadczenie powoda o podjęciu pracy k. 6, decyzja PUP k. 7). Zachowanie powoda jednoznacznie wskazywało, że podejmował czynności, w związku

z zawarciem w jego ocenie umowy o pracę z pozwanym. Jednocześnie należy uznać, iż skoro pozwany chciał zawrzeć umowę o pracę to wolą stron było zawarcie właśnie takiej umowy.

Natomiast co do przekazania na rzecz powoda zaliczki w wysokości 6.000 zł to pozwany, za wyjątkiem zeznań świadka K. nie wykazał tego żadnymi dowodami.

Sąd zważył:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w całości.

W pierwszej kolejności odnośnie zarzutu pozwanego, że brak jest podstaw do rozpoznania przedmiotowej sprawy przez wydział pracy, wskazać należy, że w sprawach o wynagrodzenie sporne może być m.in. istnienie stosunku pracy jako przesłanka nabycia prawa do wynagrodzenia na podstawie art. 80 k.p.

Powód wniósł o zapłatę zaległego wynagrodzenia. Przedmiot roszczenia nie zmienia się w zależności od przebiegu postępowania dowodowego, to znaczy jest nadal ten sam, niezależnie od tego, czy sporna jest w sprawie tylko wysokość wynagrodzenia, czy też moment jego wymagalności jak i tytuł prawny. Sąd rozpoznając sprawę o zapłatę wynagrodzenia, będzie brał pod uwagę przy ocenie zasadności powództwa, czy między stronami istnieje (istniał) stosunek prawny. (por. uchwała SN z dnia 10 listopada 2016 r., III PZP 10/16). W sprawach o wypłatę wynagrodzenia Sąd bada również przesłankowo czy umowę stron można zakwalifikować jako umowę o pracę. Mając na uwadze powyższe zarzut braku właściwości funkcjonalnej nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z normą art. 22 § 1 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca – do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. W myśl regulacji art. 22 § 1¹ k.p. zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy.

Stosunek pracy posiada szczególne cechy, które pozwalają na jego odróżnienie od innych stosunków prawnych do niego zbliżonych, a mianowicie umowy o świadczenie usług (do której z mocy art. 750 k.c. stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu) oraz umowy o dzieło. Stosunek pracy wyróżnia się koniecznością osobistego wykonania pracy, podporządkowaniem pracownika pracodawcy, wykonywaniem pracy na rzecz pracodawcy i na jego ryzyko, a ponadto odpłatnością pracy. W razie ustalenia, że w łączącym strony stosunku prawnym występowały elementy obce stosunkowi pracy (np. brak podporządkowania, możliwość zastąpienia pracownika przez osobę trzecią), nie jest możliwa ocena, że zawarta została umowa o pracę.

Nie rodzą stosunku pracy takie umowy, jak np. umowa o dzieło, umowa zlecenie lub umowa agencyjna, mimo że ich przedmiot jest pozornie bardzo zbliżony do umowy o pracę. Świadczenie pracy w ramach umowy o pracę różni się od pracy świadczonej na podstawie wymienionych wyżej umów cywilnoprawnych również tym, że pracownik jest podporządkowany pracodawcy co do czasu, miejsca i sposobu wykonywania pracy oraz podlega innym rygorom przewidzianym w przepisach o dyscyplinie pracy. Cywilnoprawne umowy o świadczenie usług nie muszą być z reguły wykonywane osobiście przez osobę zobowiązującą się wykonać określone czynności lub dzieło. Wykonywane są w zasadzie na ryzyko osób przyjmujących zlecenie bądź zobowiązujących się do wykonania określonego dzieła.

Niezbędnym warunkiem zakwalifikowania umowy o świadczenie usług jako umowy o pracę jest ustalenie, że cechy istotne dla umowy o pracę mają charakter przeważający. Do tych cech należy przede wszystkim podporządkowanie pracownika, obowiązek osobistego świadczenia pracy oraz obciążenie podmiotu zatrudniającego ryzykiem prowadzenia zakładu pracy (zob. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 1975 r., I PRN 42/75, LEX nr 14292). Zawierając umowę cywilnoprawną, strony dają wyraz swojej woli, iż praca nie będzie wykonywana w warunkach ścisłego podporządkowania i kooperacji wymaganych w stosunkach pracy (zob. uzasadnienie wyr. Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 1999 r., I PKN 642/98, OSNP 2000/11/417, M.Prawn. 2000/7/446). W świetle art. 22 § 1 i 1¹ k.p. sąd może ustalić istnienie stosunku pracy także wtedy, gdy strony w dobrej wierze zawierają umowę

cywilnoprawną, lecz jej treść lub sposób realizacji odpowiada cechom stosunku pracy. Ponadto w świetle art. 22 § 1¹ k.p. oceny charakteru umowy należy dokonywać nie tylko na podstawie przyjętych przez jej strony postanowień, które mogą mieć na celu stworzenie pozoru innej umowy, lecz przede wszystkim na podstawie faktycznych warunków jej wykonywania (zob. wyr. Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 22 września 2015 r., III AUa 1634/14, LEX nr 1842376).

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że strony łączyła umowa o pracę, mimo, iż pozwany dołączył dokument, który został zatytułowany jako umowa o dzieło. Z przedstawionych dowodów wynika, że zostały spełnione wszystkie cechy, które kwalifikują umowę jako umowę o pracę.

Stroną umowy był powód czyli osoba fizyczna. Praca była wykonywana za wynagrodzeniem, które miało być obliczone zgodnie ze stawką godzinową. Powód wykonywał prace jako ślusarz, natomiast rozliczenia co do terminowości i prawidłowości wykonywanych robót spoczywały na pozwanym. To pozwany, a nie powód ponosił ryzyko realizacji zobowiązania. Powód wykonywał prace osobiście w miejscu i czasie wyznaczonym przez pozwanego lub świadka K., podporządkowany był pozwanemu.

Tym samym stosunek prawny łączący powoda z pozwanym spełniał wszystkie przesłanki uznania za stosunek pracy. Powód wykonywał określony rodzaj czynności na rzecz pozwanego, pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie przez niego wyznaczonym, za co pozwany zobowiązał się wypłacać im wynagrodzenie.

Wobec ustalenia, że strony łączyła umowa o pracę to zgodnie z treścią art. 6 k.c. na pozwanym spoczywał obowiązek zapłaty wynagrodzenia powodowi. Powołany przepis nakłada na pozwanego, jako wywodzącego ze swych twierdzeń skutki prawne obowiązek wykazania swoich racji. Przepis art. 232 k.p.c. normuje natomiast jedną z podstawowych zasad procesu cywilnego, jaką jest zasada kontradyktoryjności. W myśl tej zasady przygotowanie, gromadzenie i dostarczanie materiału dowodowego należy do stron, do Sądu należy zaś jedynie ocena tego materiału i wydanie na jej podstawie rozstrzygnięcia.

Pozwany wbrew powołanemu obowiązkowi nie wykazał faktu zapłaty wynagrodzenia powodowi w tym przekazania na rzecz powoda kwoty 6.000 zł, co zgłaszał w toku postępowania. Podkreślić należy, że w przypadku działania osoby prowadzącej działalność gospodarczą wymagana jest należyta staranność, przy czym oczekiwany poziom należytej staranności jest wyższy niż u osoby, która nie jest profesjonalistą. Nie sposób przyjąć mając na względzie zasady logiki i doświadczenia życiowego, aby przedsiębiorca działający z pomocą innej osoby, która od lat zajmuje się prowadzeniem działalności gospodarczej w przypadku przekazywania pieniędzy nie brała żadnego pokwitowania. Tymczasem pozwany i świadek K. wskazali, że nie wzięli pokwitowania od powoda na stosunkowo dużą kwotę 6000 zł. Nie przedstawili też żadnych dowodów na potwierdzenie swoich twierdzeń poza swoimi zeznaniami. Jak wskazano wyżej Sąd odmówił wiarygodności zeznaniom świadka K. i pozwanego gdyż stały one w sprzeczności z pozostałymi dowodami zebranymi w sprawie, nadto osoby te pozostawały w prywatnej relacji (pozwany był bliskim przyjacielem córki R. K.), a dodatkowo de facto wspólnie chociaż na rachunek pozwanego prowadziły działalność gospodarczą.

Z mocy art. 80 k.p. wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną. Za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia tylko wówczas, gdy przepisy prawa pracy tak stanowią.

Termin wypłaty wynagrodzenia za pracę został ustalony w art. 85 k.p. Zgodnie z przepisami wypłaty wynagrodzenia dokonuje się co najmniej raz w miesiącu, w stałym i ustalonym z góry terminie (§ 1). Wynagrodzenie płatne raz w miesiącu wypłaca się z dołu, niezwłocznie po ustaleniu jego pełnej wysokości, nie później jednak niż w ciągu pierwszych 10 dni następnego miesiąca kalendarzowego (§ 2).

Pozwany nie wypłacił należnego powodowi wynagrodzenia za wykonaną pracę za okres od sierpnia do listopada 2015r., przy czym za sierpień nie otrzymał wynagrodzenia za 33 godziny pracy, za wrzesień za 78 godzin pracy, natomiast za październik i listopad nie wypłacono mu wynagrodzenia odpowiednio za 148 godzin i 40 godzin. Przeliczając wysokość godzin razy stawkę godzinową tj. 15 zł netto, na mocy powołanych przepisów, zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4485 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa.

O kosztach postępowania orzeczono po myśli art. 98 k.p.c. obciążając nimi pozwanego jako stronę przegrywającą. Koszty procesu obejmowały koszty zastępstwa procesowego obliczone zgodnie z § 9 pkt.2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie i wynosiły 900 zł.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 k.p.c., a także w zw. z art. 13 u.k.s.c. oraz art. 83 § 2 u.k.s.c. Sąd nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Rybniku) kwotę 225,00 zł (5% od wartości przedmiotu sporu) tytułem opłaty, której strona powodowa nie miała obowiązku uiścić.